

157

177

P O U F N E

Egz.nr

SYSTEM GOTOWOŚCI BOJOWEJ SIŁ ZBROJNYCH

DANII I NORWEGII

Wystąpienie w dyskusji zastępcy ds Informacyjnych
Szefa Zarządu Wywiadowczego Sztabu Generalnego WP
płk dypl. Ryszarda IWAŃCIOWA

/Praga, październik 1977 r./

W A R S Z A W A1 9 7 7

Szanowni Towarzysze!

Zgodnie z zaleceniami Protokołu Konferencji Szefów Zarządów Wywiadowczych Sztabów Generalnych /Głównego/ z października 1976 roku w Moskwie i spotkania roboczego przedstawicieli służb informacyjnych w styczniu 1977 roku w Moskwie /związanego z ćwiczeniem "Wintex"/ oraz dokonany tam podziałem zadań, pragnę przedstawić informację o systemie gotowości bojowej sił zbrojnych Danii i Norwegii.

Zgodnie z poglądami NATO, obejmuje on całokształt ustaleń, przedsięwzięć i środków określających kategorie i stany gotowości bojowej związków taktycznych i oddziałów, sposoby osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej, alarmowania i powiadamiania oraz przechodzenia na wojenny system dowodzenia. Jest ważnym instrumentem integrowania i funkcjonowania potencjału militarnego w strukturze wojskowej Paktu Północnoatlantyckiego.

Gotowość bojowa związków taktycznych i oddziałów poszczególnych rodzajów sił zbrojnych Danii i Norwegii jest określana na podstawie wskaźników ilościowych i jakościowych. Wskaźniki ilościowe wyznaczają stopień ukończenia stanu osobowego, uzbrojenia i sprzętu bojowego, a jakościowe - poziom wyszkolenia, morale wojsk, jakość uzbrojenia i sprzętu bojowego, posiadane rezerwy osobowe i materiałowe.

W rezultacie, każdy związek taktyczny czy oddział jest zaliczony do jednej z trzech kategorii:

- pierwszej - jeżeli ukończenie ich stanu osobowego wynosi powyżej 90 %, a sprzętu bojowego w 100 %;
- drugiej - o ukończeniu stanu osobowego od 60 do 90 %, a sprzętu bojowego w 100 %;
- trzeciej - o ukończeniu stanu osobowego poniżej 60 %, a sprzętu bojowego poniżej 100 %.

W zależności od kategorii, związek taktyczny, oddział lub pododdział może znajdować się w stanie pełnej gotowości bojowej, krótko- średnio- lub długoterminowego osiągnięcia gotowości do działań bojowych.

W pełnej gotowości bojowej znajdują się siły i środki dyżurne ze składu lotnictwa taktycznego i OP obydwu państw. W codziennym dyżurowaniu bierze udział:

- do 10 % stanu samolotów lotnictwa OP i do 10 % lotnictwa taktycznego, w gotowości do startu w ciągu 5-15 minut;
- 25 % wyrzutni "Hawk" w gotowości do odpalenia rakiet w ciągu 20 minut;
- 25 % wyrzutni "Nike" w gotowości do odpalenia rakiet w ciągu 30 minut.

W zdolności osiągnięcia gotowości w krótkim terminie, znajdują się związki taktyczne, oddziały i pododdziały mogące rozpocząć realizowanie zadań bojowych nie później niż:

- w siłach powietrznych - w ciągu 12 godzin;
- w siłach lądowych - w ciągu 24 godzin;
- w siłach morskich - w ciągu 48 godzin.

W zdolności osiągnięcia gotowości w średnim terminie znajdują się związki taktyczne, oddziały i pododdziały mogące rozpocząć realizowanie zadań bojowych:

- w siłach powietrznych i lądowych - w ciągu 2 do 4 dni;
- w siłach morskich - do 30 dni.

W zdolności osiągnięcia gotowości w długim terminie znajdują się związki taktyczne, oddziały i pododdziały mogące rozpocząć realizowanie zadań bojowych:

- w siłach powietrznych i lądowych - w ciągu 5 do 20 dni;
- w siłach morskich - powyżej 30 dni.

W Danii i Norwegii związki taktyczne, oddziały i pododdziały poszczególnych rodzajów sił zbrojnych znajdują się w następujących stanach gotowości:

W siłach lądowych:

Danii - trzy brygady jutlandzkie, dwie brygady zelandzkie i brygada piechoty obrony Bornholmu są jednostkami średnioterminowego osiągnięcia gotowości do działań bojowych.

Norwegii - brygada "Nord Norge" i dwa bataliony piechoty "Varanger" i "Tana" są jednostkami krótkoterminowego osiągnięcia gotowości do działań bojowych, a pozostałe oddziały /wyszczególnione w załączniku/ - średnio- i długoterminowego osiągnięcia gotowości do działań bojowych.

W siłach powietrznych:

Oddziały lotnictwa taktycznego i OP obydwu państw, poza siłami i środkami dyżurnymi, znajdują się w stanie krótkoterminowego osiągnięcia gotowości do działań bojowych.

Z ogólnej liczby samolotów:

- do 40 % samolotów lotnictwa OP znajduje się w gotowości do startu w ciągu 1 godziny;
- do 40 % samolotów lotnictwa taktycznego znajduje się w gotowości do startu w ciągu 6 godzin.

Pozostałe po 50 % samolotów lotnictwa OP i taktycznego znajduje się w 12-godzinnej gotowości do wykonania zadań.

W sytuacjach kryzysowych 100 % samolotów sprawnych technicznie ma znajdować się w gotowości do startu w ciągu 5 minut.

Pododdziały przeciwlotniczych pocisków rakietowych OP Danii i Norwegii, poza siłami i środkami dyżurnymi, znajdują się również w stanie krótkoterminowego osiągnięcia gotowości do działań bojowych.

Z ogólnej liczby wyrzutni:

- po 25 % wyrzutni "Hawk" i "Nike" znajduje się w gotowości do odpalenia w ciągu 3 godzin.

Pozostałe po 50 % wymienionych wyrzutni znajduje się w 12-godzinnej gotowości do wykonania zadań bojowych.

W siłach morskich:

Z ogólnej liczby okrętów około 50 % duńskich i około 75 % okrętów norweskich znajduje się w stanie krótkoterminowego osiągnięcia gotowości do działań bojowych; mogą one w ciągu 48 godzin wyjść w ustalone rejony manewrowania.

Pozostałe okręty - średnioterminowego osiągnięcia gotowości do działań bojowych - mogą wejść do planowanych rejonów w ciągu 4 dni.

Gotowość i wartość bojowa związków taktycznych i oddziałów wszystkich rodzajów sił zbrojnych Danii i Norwegii jest okresowo wszechstronnie sprawdzana i oceniana przez narodowe grupy inspekcyjne, a w siłach powietrznych i wojskach OP, dodatkowo, corocznie przez grupy inspekcyjne NATO.

W miejsce dotychczas dowolnie stosowanych przez sztaby narodowe kryteriów oceny gotowości i wartości bojowej związków taktycznych i oddziałów sił lądowych, naczelny dowódca sił zbrojnych NATO w Europie gen. Haig na majowej sesji br. w Londynie zapowiedział wprowadzenie jednakowych kryteriów, pozwalających na obiektywną ocenę jednostek wojskowych, podobnie jak to jest już stosowane w siłach powietrznych i wojskach OP.

Osiąganie wyższych stanów gotowości bojowej i przejście sił zbrojnych Danii i Norwegii ze stanu pokojowego w wojenny może być realizowane przy pomocy systemów alarmowych NATO.

W państwach tych /podobnie jak w innych państwach NATO/ obowiązują dwa współzależne systemy alarmowe:

- w sferze cywilnej i wojskowej - formalny system alarmowy;
- w odniesieniu do sił zbrojnych NATO - czujność wojskowa /zagrożenie wojenne/ i wojskowy system przeciw zaskoczeniu.

"Formalny system alarmowy" obejmuje kompleks przedsięwzięć o charakterze politycznym, ekonomicznym i militarnym, mając na celu zabezpieczenie sprawnego przejścia sił zbrojnych oraz potencjału ekonomicznego ze stanu pokojowego w wojenny w warunkach stopniowego zaostrzania sytuacji międzynarodowej. Zawiera trzy rodzaje alarmów - zwykły, wzmożony, ogólny.

"Czujność wojskowa" /zagrożenie wojenne/ może być wprowadzona w początkowym okresie wzrostu napięcia w sytuacji międzyna-

rodowej, gdy za przedwczesne uważa się wprowadzenie "formalnego systemu alarmowego", ale zachodzi potrzeba wykonania przedsięwzięć przygotowawczych w celu zwiększenia gotowości bojowej wojsk /mogą być wówczas rozwijane sieci i kierunki radiowe, zgrywane stacjonarne i polowe systemy dowodzenia i łączności, częściowo rozwijane polowe stanowiska dowodzenia itp./.

"Wojskowy system przeciw zaskoczeniu" jest wprowadzany wówczas, gdy działania wojenne mogą się rozpocząć nie później niż w ciągu najbliższych 36 godzin lub już się rozpoczęły, a nie można było wykonać wcześniej przedsięwzięć przewidzianych w "formalnym systemie alarmowym". Obejmuje on przedsięwzięcia o charakterze wyłącznie militarnym, mającym na celu wyprowadzenie sił zbrojnych spod uderzenia i zachowanie ich zdolności do prowadzenia działań wojennych. Przewiduje dwa stopnie gotowości bojowej: stan "pomarańczowy", oznaczający zagrożenie bezpośrednie i stan "czerwony" - pełną gotowość bojową.

Ministrowie obrony Danii i Norwegii /podobnie jak inni ministrowie obrony państw NATO/, a także upoważnieni przez nich dowódcy rodzajów sił zbrojnych, mają prawo w ramach narodowych ogłaszania alarmu zwykłego /pierwszy stopień gotowości bojowej w "formalnym systemie alarmowym"/ oraz stanu "pomarańczowego" i "czerwonego" w wojskowym systemie przeciw zaskoczeniu.

Zgodnie z ustaleniami natowskimi, Rada NATO ma wyłączne prawo ogłaszania alarmu wzmożonego i ogólnego w "formalnym systemie alarmowym", a naczelny dowódca połączonych sił zbrojnych w Europie - zarządzenie "czułości wojskowej" /zagrożenia wojennego/.

Analiza uruchamiania systemów alarmowych w toku ćwiczeń "Wintex" /szczególnie w latach 1975 i 1977/ wskazuje, że niektóre

rzędy państw NATO, zwłaszcza na ŚE TDW, w praktyce przyśpieszają wykonywanie przedsięwzięć przewidywanych do realizacji alarmem wzmożonym, skracając w ten sposób osiąganie wyższych stanów gotowości bojowej swych sił zbrojnych. Na przykład, jeszcze przed oficjalnym zarządzeniem przez Radę NATO alarmu wzmożonego, zarządzają: rozpoczęcie rozwijania operacyjnego swych związków taktycznych i oddziałów; wzmożenie rozpoznania powietrznego w rejonach Morza Bałtyckiego i Północnego; uruchomienie działalności urządzeń tyłowych; zakończenie przygotowań do prowadzenia wojny radioelektronicznej; rozpoczęcie ewakuacji ludności i środków materiałowych z rejonów bezpośredniego zagrożenia działaniami wojennymi.

W wyniku własnej oceny zaistniałej sytuacji polityczno-militarnej ogłaszają one także alarm ogólny, przed jego zarządzeniem przez władze paktu, bez uprzedniej zgody Rady NATO i konsultacji z innymi państwami członkowskimi.

Pozwala to wnioskować, że stosowana w tych ćwiczeniach strategiczno-operacyjnych praktyka przyśpieszania realizacji przedsięwzięć przewidywanych alarmem wzmożonym oraz wcześniejsze ogłaszanie alarmu ogólnego może mieć miejsce również w Danii i Norwegii.

W sieci alarmowania i powiadamiania NATO na północnoeuropejskim TDW, obok środków łączności dowództw połączonych sił zbrojnych stacjonujących w Danii i Norwegii /tj. dowództw połączonych sił zbrojnych NATO w północnej i południowej Norwegii, w rejonie Cieśnin Duńskich i Bałtyku Zachodniego oraz podległych im dowództw rodzajów sił zbrojnych NATO/, znajdują się środki powiadamiania i alarmowania ministerstw obrony i sztabów generalnych Danii i Norwegii.

Przyjmowane od naczelnego dowództwa sił zbrojnych NATO w Europie lub dowództwa północnoeuropejskiego TDW sygnały alar-

165
185

mowe, w tym dotyczące wprowadzenia wyższych stanów gotowości bojowej, są przekazywane z kolei w duńskich i norweskich narodowych sieciach alarmowania i powiadamiania do podległych dowództw i sztabów; czas doprowadzenia sygnału do najniższego szczebla dowodzenia nie przekracza trzech godzin.

W celu utrzymania wysokiej gotowości bojowej wojsk i doskonalenia systemu alarmowego w ramach NATO i narodowych, w tej liczbie w Danii i Norwegii, systematycznie prowadzone są sprawdzenia i treningi połączone z wykonywaniem wybranych zadań z zakresu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej. Warto podkreślić, że duża ich częstotliwość i ćwiczebny charakter w określonych sytuacjach kryzysowych mogą stać się elementami maskującymi alarm bojowy.

Stałe więc śledzenie tych poczynąń oraz ich właściwa ocena jest jednym z ważniejszych zadań naszej współpracy, realizowanej drogą codziennej i natychmiastowej wymiany informacji oraz przechwyconych sygnałów przez Ośrodki Informacyjne. Zabezpiecza ona przed ewentualnym zaskoczeniem ze strony potencjalnego przeciwnika.

Dziękuję Towarzyszom za uwagę.

Załączniki:

1. Tabela wskaźników gotowości oddziałów i związków taktycznych sił zbrojnych NATO DM-PF-1096/N-1 ark. 010/PF-8211/77.
2. Skład sił zbrojnych Danii i Norwegii według kategorii gotowości DM-PF-1043/N-1 ark. 010/PF-8213/77.
3. System alarmowy NATO. DM-PF-1040/N-9 ark. 010/PF-8212/77.
4. Systemy alarmowe państw i sił zbrojnych NATO. DM-PF-1044/N-2 ark. 010/PF-8210/77.

Powyższe załączniki znajdują się w teście 11/77
str. 66-78

[Signature]

186

...w tym dotyczące wprowadzenia wyższych standardów gotowości do-
...se przekazywane z kolei w duńskich i norweskich narodowych
...stacjach alarmowania i powiadomienia do podległych dowództw
i sztabów; czas doprowadzenia sygnału do najbliższego sztabu
dowodzenia nie przekracza trzech godzin.

...celu utrzymania wysiłku gotowości bojowej wojsk i do-
...konania systemu alarmowego w ramach NATO i narodowych, w tej
...liczba w Danii i Norwegii, systematycznie prowadzone są cze-
...żności i treningi połączone z wykonywaniem wybranych zadań z za-
...kreślenia standardów gotowości bojowej. Warto podkreś-
...lic, że duża ich częstotliwość i różnorodny charakter w określa-
...nych sytuacjach kryzysowych mogą stać się elementami maskującym
...alarm bojowy.

Staje więc elementem tych dochodzących do ich właściwej oceny
...jest jednym z ważniejszych zadań naszej współpracy, realizowanej
...drogą codzienną i natychmiastowej wymiany informacji oraz prze-
...chwyconych sygnałów przez służby informacyjne. Zabezpiecza ona
...przed ewentualnym zaskoczeniem ze strony potencjalnego przeci-
...wnika.

Dziękuję Towarzysze za uwagę.

Wydrukowano w 1 egz.

Wyk. A.D. kmdr por.

Druk: S.N. 1-3.10.77
Nr ks. masz. Pf-1090/W

DODATKOWO
ODBITO
Egz. 1 na 9 ark.
Nr ks. pow. PF.58
Data 3.10.77 r.
Bt...
podpis wykonawcy